

Προς το Προεδρείο της Βουλής των Ελλήνων

ΑΝΑΦΟΡΑ

Για τους κ.κ. Υπουργούς Προστασίας του Πολίτη, Δικαιοσύνης, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Μετανάστευσης και Ασύλου, Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, Εθνικής Άμυνας, Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Θέμα: «Η ετήσια έκθεση της Διεθνούς Αμνηστίας για την Ελλάδα»

Η Βουλευτής Έλενα Ακρίτα καταθέτει προς τους κ.κ. Υπουργούς Προστασίας του Πολίτη, Δικαιοσύνης, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Μετανάστευσης και Ασύλου, Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, Εθνικής Άμυνας, Περιβάλλοντος και Ενέργειας αναφορά με την ετήσια Έκθεση της Διεθνούς Αμνηστίας για την Ελλάδα που αφορά το έτος 2025.

Στην Έκθεση γίνεται εκτεταμένη αναφορά στην απάνθρωπη διαχείριση των προσφυγικών ροών., στις παράνομες επαναπροωθήσεις, στον ρόλο του Λιμενικού Σώματος στο Ναυάγιο της Πύλου, καθώς και στην τιμωρητική μεταχείριση και ποινικοποίηση της μετανάστευσης.

Γίνεται λόγος για αδικαιολόγητη και υπερβολική χρήση βίας εναντίον διαδηλωτών όσο και φωτορεπόρτερ στις διαδηλώσεις για τα Τέμπη και την Παλαιστίνη. Διατηρούνται οι ανησυχίες για μακροχρόνια ατιμωρησία των σωμάτων ασφαλείας, αλλά και για δικαστικές διώξεις εναντίον προσώπων που υπερασπίζονται τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Αναφέρονται οι δικαστικές εξελίξεις για τις υποκλοπές. Τονίζονται τα ελλείμματα και οι ανεπάρκειες στις πολιτικές πρόληψης και προστασίας θυμάτων έμφυλης βίας.

Γίνεται αναφορά στις επιθέσεις εναντίον ΛΟΑΤΚΙ ατόμων. Υπογραμμίζεται το υψηλό ποσοστό πληθυσμού σε κίνδυνο φτώχειας, αλλά και το υψηλό ποσοστό παιδικής

φτώχειας. Γίνεται λόγος για τα δικαιώματα αντιρρησιών συνείδησης. Εγείρεται το ζήτημα της μακροπρόθεσμης εξάρτησης της χώρας από τα ορυκτά καύσιμα.

Επισυνάπτεται η σχετική καταγγελία-αναφορά.

Παρακαλούμε για την απάντηση και τις σχετικές ενέργειες και να μας ενημερώσετε σχετικά.

Αθήνα, 21 Απριλίου 2026

Η καταθέτουσα Βουλευτής

Έλενα Ακρίτα

ΝΕΑ / ΕΚΘΕΣΕΙΣ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΑΜΝΗΣΤΙΑΣ 2025/26: ΕΛΛΑΔΑ

Δημοσιεύθηκε στις 20 Απριλίου 2026, 18:40

Ελλάδα

Ασκήθηκαν ποινικές διώξεις εναντίον 21 αξιωματικών του Λιμενικού Σώματος για το ναυάγιο στην Πύλο το 2023. Επιβλήθηκε παράνομη τρίμηνη αναστολή πρόσβασης στο άσυλο για άτομα που έφτασαν στην Ελλάδα μέσω

Βόρειας Αφρικής, η οποία αποτελεί διάκριση εις βάρος τους, με αποτέλεσμα μαζικές κρατήσεις σε ακατάλληλες συνθήκες. Νέος νόμος για την επιστροφή υπηκόων τρίτων χωρών επηρέασε αρνητικά τα δικαιώματά τους. Ξεκίνησε δίκη για κακούργημα εναντίον 24 εργαζομένων στον ανθρωπιστικό τομέα που είχαν παράσχει βοήθεια σε άτομα που βρίσκονταν σε κίνδυνο στη θάλασσα. Συνεχίστηκαν οι αναφορές για αδικαιολόγητη και υπερβολική χρήση βίας εναντίον ειρηνικών διαδηλωτριών/ών. Εισήχθη αμφιλεγόμενη γενική απαγόρευση διαδηλώσεων σε χώρους εκτός του κτηρίου της Βουλής. Ασκήθηκε έντονη κριτική σε νομοθεσία που αποσκοπούσε στην καταπολέμηση της έμφυλης βίας για την αποτυχία της να δώσει προτεραιότητα στην υποστήριξη των θυμάτων και στην πρόληψη. Τέσσερα στελέχη εταιρειών που συνδέονται με το σκάνδαλο κατασκοπευτικού

λογισμικού Predator παραπέμφθηκαν σε δίκη. Συνεχίστηκαν οι αναφορές για επιθέσεις εναντίον μελών της ΛΟΑΤΚΙ κοινότητας. Πάνω από το ένα τέταρτο του πληθυσμού της χώρας βρισκόταν σε κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού.

Γενικό πλαίσιο

Πραγματοποιήθηκαν μαζικές διαδηλώσεις που απαιτούσαν δικαιοσύνη και λογοδοσία για τα θύματα, τις/τους επιζώσες/ώντες και τις οικογένειές τους στο πλαίσιο της καταστροφικής σιδηροδρομικής σύγκρουσης των τρένων στα Τέμπη το 2023, στο οποίο έχασαν τη ζωή τους 57 άνθρωποι. Τον Φεβρουάριο, ο Εθνικός Οργανισμός Διερεύνησης Αεροπορικών και Σιδηροδρομικών Ατυχημάτων και Ασφάλειας Μεταφορών κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η τραγωδία ήταν αποτέλεσμα συνδυασμού ανθρώπινου σφάλματος, κακής υποδομής και συστημικών αποτυχιών στη διαχείριση της σιδηροδρομικής ασφάλειας.

Μεταξύ Ιουνίου και Αυγούστου, εν μέσω σφοδρού καύσωνα που πιθανά να ενισχύθηκε λόγω της κλιματικής αλλαγής, μεγάλες δασικές πυρκαγιές κατέστρεψαν δεκάδες χιλιάδες εκτάρια γης, στοίχισαν τη ζωή σε έναν άνδρα και προκάλεσαν ζημιές σε κατοικίες και βασικές υποδομές σε περιοχές όπως η Κρήτη, η Χίος, η Αττική και η Αχαΐα.

Δικαιώματα προσφυγισσών/ων και μεταναστριών/ών

Σε ιστορική απόφαση τον Ιανουάριο, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΕΔΑΔ) διαπίστωσε «ισχυρές ενδείξεις» συστηματικής πρακτικής παράνομων επαναπροωθήσεων στα χερσαία σύνορα με την Τουρκία το 2019. Περισσότερες υποθέσεις που αφορούν επαναπροωθήσεις παρέμεναν εκκρεμείς ενώπιον του Δικαστηρίου. ΜΚΟ εξέφρασαν ανησυχία για το γεγονός ότι, παρά την έναρξη πάνω από 200 εγχώριων ερευνών για καταγγελίες επαναπροωθήσεων μεταξύ 2019 και 2024, καμία δεν κατέληξε σε κατηγορίες εναντίον αξιωματούχων.

Τον Μάιο, ο εισαγγελέας του Ναυτοδικείου περάτωσε την προκαταρκτική εξέταση για τον ρόλο του Λιμενικού Σώματος στο ναυάγιο της Πύλου το

2023, στο οποίο έχασαν τη ζωή τους πάνω από 600 άνθρωποι, ασκώντας κακουργηματικές διώξεις εναντίον 17 αξιωματικών και παραπέμποντάς τους για περαιτέρω ανάκριση. Τον Νοέμβριο, εισαγγελέας του Εφετείου άσκησε ποινική δίωξη εναντίον τεσσάρων επιπλέον ανώτερων αξιωματικών του Λιμενικού. Στους κατηγορούμενους περιλαμβάνονταν το πλήρωμα και ο κυβερνήτης του περιπολικού σκάφους που, σύμφωνα με μαρτυρίες επιζουσών/ώντων, προκάλεσε την ανατροπή του αλιευτικού σκάφους κατά την προσπάθεια ρυμούλκησης του, καθώς και ο αρχηγός και ο πρώην αρχηγός του Λιμενικού Σώματος.

Τον Οκτώβριο, το ΕΔΑΔ εξέδωσε απόφαση σε υπόθεση σχετική με θανατηφόρο ναυάγιο του 2018, καταδικάζοντας την Ελλάδα για παραβιάσεις του δικαιώματος στη ζωή λόγω ελλείψεων τόσο στις επιχειρήσεις διάσωσης όσο και στην έρευνα για το συμβάν.

Τον Ιούνιο, η Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης διέκοψε την εποπτεία εφαρμογής της ιστορικής απόφασης του ΕΔΑΔ, Μ.Σ.Σ. κατά Ελλάδας, η οποία αφορούσε ελλείψεις στις διαδικασίες ασύλου και στις συνθήκες διαβίωσης αιτουσών/ούντων άσυλο. Παρά τις εκθέσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Πρόληψη των Βασανιστηρίων, του ΟΗΕ και ΜΚΟ που τεκμηριώναν συνεχιζόμενες ελλείψεις, η Επιτροπή έκρινε ικανοποιητική την πρόοδο που σημείωσαν οι ελληνικές αρχές ως προς τη συμμόρφωσή τους.

Μόλις έναν μήνα αργότερα, νομοθετική τροπολογία προέβλεψε την παράνομη και συνιστούσα διάκριση τρίμηνη αναστολή υποβολής αιτήσεων ασύλου από άτομα που έφταναν στα νησιά της Κρήτης και της Γαύδου μέσω Βόρειας Αφρικής, επιτρέποντας παράλληλα την αναγκαστική επιστροφή τους στη χώρα καταγωγής ή διέλευσης. Το ΕΔΑΔ εξέδωσε μέτρα προσωρινής δικαστικής προστασίας σε δύο υποθέσεις που αφορούσαν άτομα από το Σουδάν και την Ερυθραία που επλήγησαν από το μέτρο αυτό, διατάσσοντας την Ελλάδα να απέχει από την απομάκρυνσή τους εφόσον η καταχώριση των αιτημάτων ασύλου τους παρέμενε σε αναστολή.

Τα άτομα που υπόκεινται στις νέες διατάξεις κρατούνταν σε μεγάλο βαθμό σε εγκαταστάσεις σε όλη την Ελλάδα, σε ορισμένες περιπτώσεις υπό ανεπαρκείς συνθήκες. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή απέτυχε να αξιοποιήσει τα διαθέσιμα εργαλεία της προκειμένου να διασφαλίσει τη συμμόρφωση της Ελλάδας με τις υποχρεώσεις της στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, αιτούσες/ούντες άσυλο που διέμεναν στις χρηματοδοτούμενες από την Ε.Ε. Κλειστές Ελεγχόμενες Δομές (ΚΕΔ) στα νησιά του Αιγαίου συνέχιζαν να υφίστανται «περιορισμούς της ελευθερίας» που ισοδυναμούσαν με παράνομη κράτηση. Τον Φεβρουάριο, το ΕΔΑΔ εξέδωσε μέτρα προσωρινής δικαστικής προστασίας για την προάσπιση παιδιών στη «ζώνη ασφαλείας» της Κλειστής Ελεγχόμενης Δομής Σάμου και για τη διασφάλιση της μετεγκατάστασής τους.

Τον Σεπτέμβριο, η Βουλή ψήφισε νέο νόμο για την επιστροφή υπηκόων τρίτων χωρών, ο οποίος μείωσε την προστασία τους, σε ορισμένα σημεία κατά παράβαση του ισχύοντος δικαίου και των προτύπων της Ε.Ε., σηματοδοτώντας τιμωρητική κατεύθυνση στη μεταναστευτική πολιτική της χώρας. Ο νόμος ποινικοποίησε την παράτυπη διαμονή, διεύρυνε τις ποινές που συνδέονται με την παράτυπη είσοδο και έξοδο, παρέτεινε τη διάρκεια κράτησης πέραν των ορίων του δικαίου της Ε.Ε. και καθιέρωσε ηλεκτρονική παρακολούθηση ως μέτρο αποτροπής διαφυγής. Ο νόμος αυτός εμπνεύστηκε από, και ακολούθησε μια ευρέως επικριθείσα πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις επιστροφές, που δημοσιεύτηκε τον Μάρτιο και δεν είχε ακόμη καταστεί δεσμευτική στο τέλος του έτους.

Τον Μάρτιο, το Συμβούλιο της Επικρατείας ακύρωσε την απόφαση που χαρακτήριζε την Τουρκία ως ασφαλή τρίτη χώρα, κατόπιν απόφασης του 2024 του Δικαστηρίου της Ε.Ε. σχετικά με τη συμβατότητα τέτοιων χαρακτηρισμών με το δίκαιο της Ε.Ε., όταν η εν λόγω χώρα έχει αναστείλει τις επανεισδοχές. Η Τουρκία είχε αναστείλει τις επανεισδοχές από το 2020. ΜΚΟ εξέφρασαν ανησυχία για το γεγονός ότι νέα υπουργική απόφαση που εκδόθηκε τον Απρίλιο ουσιαστικά επανέφερε τον χαρακτηρισμό της Τουρκίας ως ασφαλούς τρίτης χώρας.

Υπερασπιστές/στριες Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

Τον Ιούνιο, δικαστήριο της Αθήνας αθώωσε την υπερασπίστρια ανθρωπίνων δικαιωμάτων Αλεξία Τσουνή από κατηγορίες, μεταξύ άλλων για δυσφήμιση, οι οποίες φαίνεται να είχαν ασκηθεί ως απάντηση στο αντιρατσιστικό έργο και την ακτιβιστική δράση της υπέρ των προσφυγισσών/ύγων.

Τον Δεκέμβριο, ξεκίνησε δίκη για κακούργημα εναντίον 24 εργαζομένων στον ανθρωπιστικό τομέα, μεταξύ των οποίων ο Ιρλανδός υπερασπιστής ανθρωπίνων δικαιωμάτων Sean Binder, οι οποίοι/ες διέσωσαν και περιέθαλψαν προσφύγισσες/ες και μετανάστριες/ες στο νησί της Λέσβου. Οι κατηγορίες περιελάμβαναν παράνομη διακίνηση μεταναστριών/ών και επέσυραν ποινές έως και 20 ετών φυλάκισης. Τον ίδιο μήνα, νομοθετική πρόταση εισήγαγε τη συμμετοχή σε εγγεγραμμένη ΜΚΟ ως επιβαρυντικό παράγοντα σε υποθέσεις παράνομης διακίνησης μεταναστριών/ών.

Δικαίωμα στη ζωή

Τον Ιούνιο, αστυνομικός κρίθηκε ένοχος για τον θανατηφόρο πυροβολισμό του Κώστα Φραγκούλη, ενός 16χρονου Ρομά αγοριού που είχε σκοτωθεί κατά τη διάρκεια καταδίωξης από αστυνομικούς στη Θεσσαλονίκη το 2022.

Δικαίωμα στην ειρηνική συνάθροιση

Σύμφωνα με αναφορές, η αστυνομία έκανε αδικαιολόγητη και υπερβολική χρήση βίας εναντίον διαδηλωτριών/ών και φωτορεπόρτερ κατά την αστυνόμευση διαδηλώσεων, συμπεριλαμβανομένων εκείνων για τη σύγκρουση των τρένων στα Τέμπη και διαδηλώσεων αλληλεγγύης για τους/τις Παλαιστίνιους/ες. Υπήρξαν επίσης αναφορές για προσαγωγή ειρηνικών διαδηλωτριών/ών σε αστυνομικά τμήματα για ταυτοποίηση πριν και μετά τις διαδηλώσεις. Τον Ιούλιο, οι αρχές κατέφυγαν καταχρηστικά στην αντιρατσιστική νομοθεσία για να συλλάβουν ορισμένους/ες διαδηλωτές/τριες που εκδήλωναν αλληλεγγύη με τους/τις Παλαιστίνιους/ες στη Ρόδο.

Τον Οκτώβριο, η Βουλή εισήγαγε γενική απαγόρευση διαδηλώσεων σε τμήματα της Πλατείας Συντάγματος στην Αθήνα, μπροστά από το κτήριο του κοινοβουλίου, με πρόσχημα την προστασία του μνημείου του Αγνώστου Στρατιώτη.

Παρέμειναν ανησυχίες για μακροχρόνια ατιμωρησία, αν και ορισμένα στελέχη των σωμάτων επιβολής του νόμου παραπέμφθηκαν σε δίκη για παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων εις βάρος διαδηλωτριών/ών.

Τον Φεβρουάριο, τρεις αστυνομικοί κρίθηκαν ένοχοι για πρόκληση «επικίνδυνης σωματικής βλάβης» στον Βασίλειο Μάγγο έξω από το δικαστήριο της Βόλου το 2020. Ο Βασίλειος Μάγγος είχε καταγγείλει την κακοποίησή του κατά τη σύλληψη και κράτησή του και απεβίωσε λίγες εβδομάδες αργότερα. Τον Νοέμβριο, έξι αστυνομικοί παραπέμφθηκαν σε δίκη με κατηγορίες βασανιστηρίων, «επικίνδυνης σωματικής βλάβης», έκθεσης σε κίνδυνο και αυθαίρετης κράτησης σε σχέση με την υπόθεση.

Τον Αύγουστο, δύο ανώτεροι αξιωματικοί της αστυνομίας παραπέμφθηκαν σε δίκη για παράνομη παρεμπόδιση νόμιμης διαδήλωσης και απόπειρα πρόκλησης βαριάς σωματικής βλάβης εναντίον τουλάχιστον 10 δικηγόρων που συμμετείχαν σε διαδήλωση τον Μάρτιο του 2021.

Δικαίωμα στην ιδιωτικότητα

Τον Σεπτέμβριο, τέσσερα στελέχη δύο εταιρειών που συνδέονται με το σκάνδαλο κατασκοπευτικού λογισμικού Predator δικάστηκαν με πλημμεληματικές κατηγορίες για παραβίαση της νομοθεσίας περί απορρήτου των επικοινωνιών. Η δίκη βρισκόταν σε εξέλιξη στο τέλος του έτους.

Βία κατά των γυναικών και των κοριτσιών

Τον Ιανουάριο, νόμος που αποσκοπούσε στην καταπολέμηση της έμφυλης βίας με την ποινικοποίηση νέων μορφών βίας, όπως η διαδικτυακή παρενόχληση και η εκδικητική πορνογραφία, δέχθηκε κριτική από

οργανώσεις προάσπισης των δικαιωμάτων των γυναικών για την έμφαση που δίνει στις αυστηρότερες κυρώσεις αντί για την πρόληψη και την υποστήριξη των θυμάτων.

Δικηγόροι, ακτιβίστριες/ές και οργανώσεις προάσπισης των δικαιωμάτων των γυναικών συνέχισαν να εκφράζουν ανησυχίες για τον αντίκτυπο που έχει η εφαρμογή της νομοθεσίας του 2021 για τη «συνεπιμέλεια» στις γυναίκες και τα παιδιά που έχουν επιβιώσει από έμφυλη βία.

Δικαιώματα ΛΟΑΤΚΙ ατόμων

Συνεχίστηκαν οι αναφορές για επιθέσεις εναντίον μελών της ΛΟΑΤΚΙ κοινότητας.

Τον Απρίλιο, η Βουλή ψήφισε νομοθεσία που ουσιαστικά αποκλείει τα ομόφυλα ζευγάρια ανδρών και τους άνδρες χωρίς σύντροφο από την πρόσβαση στην παρένθετη μητρότητα.

Οικονομικά, κοινωνικά και πολιτιστικά δικαιώματα

Έκθεση του Ελληνικού Δικτύου για την Καταπολέμηση της Φτώχειας τον Οκτώβριο κατέδειξε ότι το 26,9% του πληθυσμού της χώρας βρισκόταν σε κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού και ότι η παιδική φτώχεια παρέμενε υψηλή σε ποσοστό 22,4%.

Αμφιλεγόμενο νομοσχέδιο που εγκρίθηκε τον Οκτώβριο επέτρεψε σε ορισμένους/ες εργαζομένους/ες του ιδιωτικού τομέα να εργάζονται εθελοντικά 13 ώρες ημερησίως για έως και 37,5 ημέρες ετησίως. Ο νόμος επικρίθηκε από εργατικά σωματεία και κόμματα της αντιπολίτευσης και πυροδότησε πανελλαδικές απεργίες και διαδηλώσεις.

Δικαιώματα αντιρρησιών συνείδησης

Τον Δεκέμβριο, εκφράστηκαν ανησυχίες σχετικά με νομοσχέδιο που εισήγαγε τροποποιήσεις στη νομοθεσία για τις ένοπλες δυνάμεις, καθώς απέτυχε να

αναγνωρίσει το δικαίωμα στην αντίρρηση συνείδησης στη στρατιωτική θητεία σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα ανθρωπίνων δικαιωμάτων: η εναλλακτική κοινωνική υπηρεσία παρέμενε τιμωρητική και συνιστούσα διάκριση ενώ η αξιολόγηση αιτήσεων για αναγνώριση καθεστώτος αντίρρησης συνείδησης δεν ήταν ακόμη πλήρως υπό τον έλεγχο πολιτικών αρχών.

Δικαίωμα σε υγιές περιβάλλον

Τον Νοέμβριο, το Παγκόσμιο Ταμείο για τη Φύση (WWF) επισήμανε ότι οι συμφωνίες της Ελλάδας για εξόρυξη υδρογονανθράκων με μεγάλες πετρελαϊκές εταιρείες και η μακροπρόθεσμη δέσμευσή της να εισάγει υγροποιημένο φυσικό αέριο από τις ΗΠΑ θα οδηγήσουν σε δεκαετίες εξάρτησης από τα ορυκτά καύσιμα, σε περιβαλλοντικούς κινδύνους και σε οικονομική υποβάθμιση.

Διαβάστε ολόκληρη την ετήσια έκθεση της Διεθνούς Αμνηστίας για την κατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στον κόσμο [εδώ](#).

WWW.AMNESTY.ORG.GR